

Gyarmathy Éva

Holisztikus tanulás és tanítás – Az Aktivitás Mátrix használata

A környezet és egyén egymásra hangolása

A tanulás és fejlesztés onnan kell induljon, ahol a tanuló otthonosan mozog. Ezért a tanuló megismerése céljából felajánlott tevékenységek sokfélék és sokféle szintűek kell legyenek, hogy minél részletesebben megismerhetővé váljanak a tevékenységen keresztül a fejlődési lehetőségei.

Az egyénre szabott tanulásban a tevékenységek megfelelnek a diák életkorának, tanulási szintjének és egyéni preferenciáinak. Ehhez az Aktivitás Mátrixa ad használható keretet, mert mindezt figyelembe vevő szinteket és területeket kínál a tanulnivaló elsajátítására.

Iskolai, probléma alapú és projektben tanulás

Bármely témakör feldolgozható az Aktivitás Mátrixának segítségével hagyományos iskolai feladatokban, problémákban és projektben. A Mátrix teljes kitöltése által a mezőikhez választott feladatok, kérdések, tevékenységek adják a tanulók legfontosabb tanulási formáihoz illő lehetőségeket.

Iskolai tanulás:

A tankönyvi anyaghoz rendelt tevékenységeket a diákok a gondolkodási szinteknek és képességterületeknek megfelelően sorban végigveszik. A legfelső két szintet nem feltétlenül érintik.

Probléma alapú tanulás:

Az adott témakörhöz tartozó problémákat hozzárendeli a tanár a Mátrix mezőikhez. A diákok a problémák megoldásán keresztül tanulnak. Javasolt, de nem feltétlenül kell sorrendben haladniuk és minden mezőt érinteniük.

Projektben tanulás:

A projekt felépítéséhez az Aktivitás Mátrixa szolgál alapul. Minden mezőhöz tartozik feladat. A diákok vagy diákcsoportok megválaszthatják, melyiket végzik el és milyen sorrendben. A projekt zárásakor a teljes Mátrix anyaga egyben bemutatandó.

Kiegészítő tanulási módszer: algoritmusok pókábrával

Akárhogyan tanulják a tananyagot a diákok, végül rendszerbe foglaltnak kell ismerniük a tanultakat.

Az egymást követő tananyagok ezért nem egyenletesen oszlanak el, hanem minden tananyagtípus esetén az első néhány tanulandó anyagra több idő kell jusson, hogy a diákok megtanulják, hogyan kell azt a típusú anyagot feldolgozni.

A pókára (gondolattérkép, Mind Map) alkalmas eszköz, hogy a tananyagról áttekintést kapjanak a diákok. Tizenéves korig főleg készen kapott, utána egyre inkább saját maguk készítette térképet, pókábrát használhatnak a tanuláshoz.

Az első néhány, a tanulnivalóról készülő ábrák hasonló fő témákat jelölnek meg. Így a diák megérti, hogy annak a tananyagnak a feldolgozásában mire kell figyelnie, vagyis a tanuláshoz algoritmust nyer. Ennek alapján a tananyag rész utolsó anyagait már akár önállóan is fel tudja dolgozni.